

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

Sara Bardić, Teodora Cerovac, Sofija Curiš

*NA TRI KRALJA ILI KAKO
HOĆETE*

Kostimografska mapa

Zagreb, travanj 2023.

Ovaj rad je izrađen na diplomskom studiju Kostimografija Tekstilno-tehnološkog fakulteta na Zavodu za dizajn tekstila i odjeće pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Gorana Čubrića, stručne suradnice mag. ing. techn. text. Đurđice Kocijančić i doc. dr. art. Ivane Bakal te predan za natječaj za dodjelu Rektorove nagrade u akademskoj godini 2022./2023.

STUDENTICE DRUGE GODINE DIPLOMSKOG STUDIJA KOSTIMOGRAFIJE (K)

Sara Bardić, 2. godina diplomskog studija, TMD, Kostimografija

Teodora Cerovac, 2. godina diplomskog studija, TMD, Kostimografija

Sofija Curiš, 2. godina diplomskog studija, TMD, Kostimografija

SADRŽAJ:

1. UVODNIK	5 str.
2. UMJETNIČKA ISTRAŽIVANJA I IZRADA KOSTIMA	
2.1. Autorica Sara Bardić	6 – 27 str .
2. 2. Autorica Teodora Cerovac	29 – 57 str.
3. 3. Autorica Sofija Curiš	58 – 84 str.
4. JAVNA PREZENTACIJA RADOVA	85 – 86 str.
5. ZAKLJUČAK	87 str.
5. SAŽETAK	88 str.
6. SUMMARY	89 str.

1. UVODNIK

Projekt objedinjuje kostimografske radove autora Sare Bardić, Teodore Cerovac i Sofije Curić nastale prema djelu W. Shakespearea *Na Tri kralja ili kako hoćete* realizirane u originalnom periodu dramskog djela, odnosno u elizabetanskom razdoblju, u sklopu stručne prakse i umjetničkih istraživanja u vidu izrade kostimografskih skica, izrade kostima s izraženim autorskim rukopisom te javnih prezentacija rezultata rada.

Autori fotografija: Nikola Blažević, Đurđica Kocijančić, Ivana Bakal, Sara Bardić, Teodora Cerovac, Sofija Curiš

1. UMJETNIČKO ISTRAŽIVANJE I IZRADA KOSTIMA

1.1 AUTORICA SARA BARDIĆ

Skice kostima

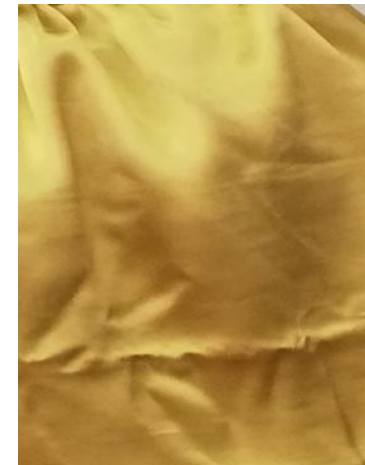

UVOD

Prema svjetski poznatom engleskom književniku Williamu Shakespeare-u detaljno je proučeno njegovo poznato djelo "Na tri kralja", te u dogovoru sa mentoricama Ivanom Bakal i Đurđicom Kocijančić izabran jedan lik iz teksta. Izabrani lik je inspiracija za kostim ilirskog vojvode Orsina. Kostim se sastoji od: košulje, prsluka tzv. doublet, hlače do koljena ukrašene s širokim trakama, duge čarape, ogrtača do koljena ukrašen s krznom i šešira ukrašenog s perjem i perlicama. Paleta boja se kreće od: zlatne, crne, bež i bijele. Time možemo naslutiti da se radi o muškarcu visokog staleža. Tkanine su reciklirane. Vrste tkanina koje se koriste su: saten (zlatna tkanina), crni pamuk u platno vezu koji je prethodno oslikan zlatnim uzorkom Paisley, bijela pamučna tkanina (košulja), crno platno u platno vezu, crna tkanina (mikrofibra) za kratki ogrtač do koljena, mikrofibra za izradu šešira i pletena tkanina za duge čarape.

Svaki odjevni predmet koji je sastavni dio kostima je kompleksan i sastoji se od različitih tehnoloških operacija krojenja i šivanja, te ručnog ukrašavanja kostima.

Slika 1.
Skica kostima ilirskog vojvode Orsina i uzorci tkanina

ŠIROKE HLAČE

Ovaj oblik hlača u odnosu na razdoblje je širokih nogavica te ima oblik "suknjice". Krojni dijelovi hlača su krojeni od zlatno-žutog satena, zbog strukture satena ispod hlače se od guste žutice u keper vezu iskroji sloj žutice čija je uloga bila da učvrsti široke hlače i da one lijepo "kruto padnu i drže postojeći saten u krutom obliku". Šivaju se zajedno jedna nogavica od žutice i jedna od satena. Na kraju se spojaju obje nogavice i zapegla gornji i donji rub hlača kroz koji se kasnije provlače ukrasne trakice. Stavlja se po jedna trakica za svaku nogavicu.

Ukrasne trakice reguliraju koliko se nogavica mora stisnuti oko noge osobe koja nosi hlače i koje će njenim potezanjem biti skupljene iznad koljena i na taj način tvoriti "suknjicu" od širokih nogavica koje su karakteristične za to razdoblje. Ukrasne trakice su vidljive (a ujedno i da estetski doprinesu cijelom kostimu) tako da su namještene na bočnu stranu koljena.

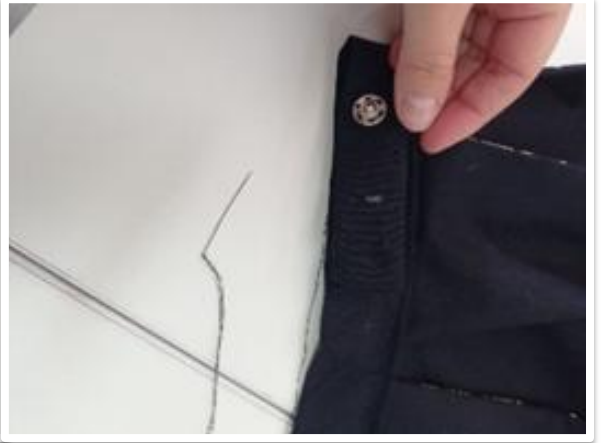

ZLATNO-CRNE I CRNE TRAKE

Za postizanje hlača do koljena ukrašene s širokim crnim trakama se iskroji 36 traka za hlače, 18 crnih i 18 zlatnih traka. Izglača se crno-zlatnu tkanina, te se pravilno složi tako da su krojni dijelovi paralelni (tj. smjer osnove označen na krojnim dijelovima) sa živim rubom tkanine. Potom se iskroji ljepljiva međupodstava (flizelin) na duplo preklopljena širina tkanine i iskroji se 18 traka koje se kasnije glačalom zaljepe i odreže višak ljepljive međupodstave (flizelina). Šivaju se dva sloja tkanine crni jednobojni i crni s uzorkom pouzdužnoj strani, a druge kraće strane ostaju otvorene da se mogu trake okrenuti na lice tkanine.

Zatim se dva puta iskroji zlatno- crna tkanina i dva puta crna na koje sam kasnije nalijepi ljepljiva međupodstava za pasicu svake nogavice pojedinačno,tako da se trake skupe na jednom mjestu i tvore zasebne hlače od traka. Pasice s trakama se šivaju za 1 cm i zatim okrene pasica na pravu stranu i prošije, na taj način se zatvorila pasica s trakama za nogavice. Našivanjem drukera na pasice. Drukera su srebrne boje, promjera od 1cm. Dva drukera se našiju na jednu nogavicu trakastih hlača, dva na drugu nogavicu i po dva na struk. Šiva se na duplo tako da se može prilagoditi konfekcijska veličina.

„NAKITNJAK“

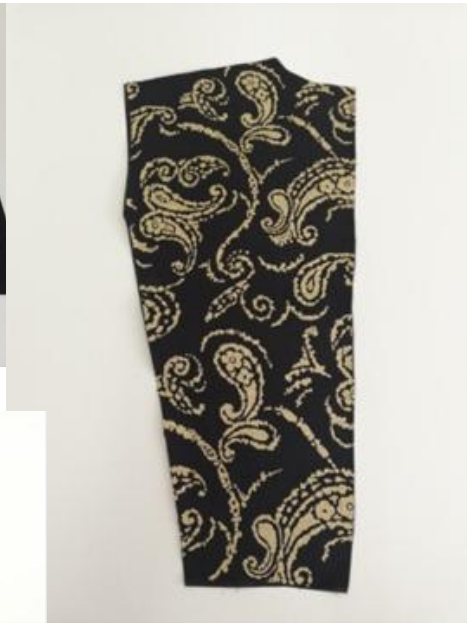
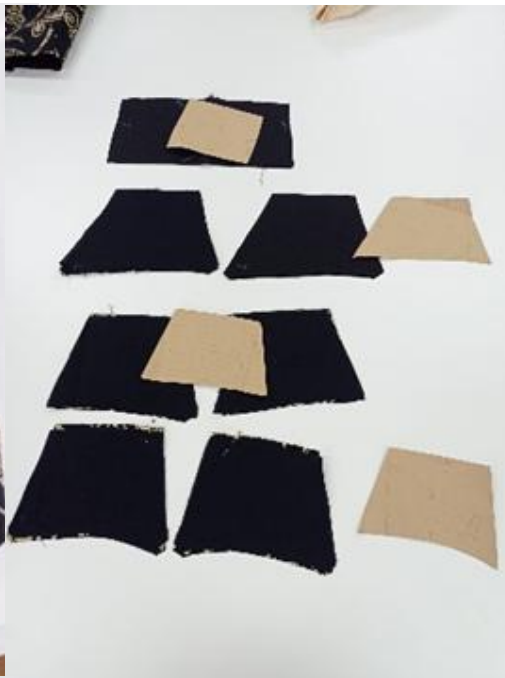
Na crno-zlatnu tkaninu s uzorkom namjesti se krojni dio koji se zove „nakitnjak“. Njegova funkcija u renesansi je bila da ukrašava muško međunožje. Iskroji se dva puta i na to zaglača crna tvrda ljepljiva međupodstava (flizelin) sa puno ljepila kako bi bio krut i nepomičan. Prošije sam po dužem krojnom dijelu takva dva ista krojna dijela. Raspeglaju se prošiveni šavi, a onda se dvije strane podvrnu prema unutra za 1 cm. Postavi se sašiveni dio na centar hlača sa prednje strane. Pričvrsti se pribadačama te prošije usko za jedan milimetar. Nakon toga se napuni vatelinom i zatvori ostatak "nakitnjaka" za srednjem dijelu širokih hlača.

PRSLUK tzv. *doublet* s trakama

Prsluk je kompleksan odjevni predmet, a sastoji se od dva prednja dijela i 2 stražnja dijela, na struku se nalazi 7 letvica tzv. *tabs*, u orukavlju su epolete, na vratni izrez ide stojeći ovratnik, a ispod epolete idu lažni rukavi u obliku traka. S unutrašnje strane prsluka se nalazi pamučna podstava. Prsluk tzv. *doublet* se kroji tako da se odredi smjer osnove i potke na tkanini, te pravilno slože svi krojni dijelovi u smjeru osnove. Također se iskroji pamučna crna podstava te ljepljiva međupodstava (flizelin) za sve krojne dijelove prsluka. Nakon iskrojenih krojnih dijelova prsluka, slijedi ljepljenje tvrde međupodstavu (flizelin) za svaki krojni dio posebno za prsluk i zalijepi na naličje tkanine, slijedi šivanje prsluka tzv. *doubleta*. Zajedno se prošivaju stražnji dijelovi prsluka, tj. leđa na stražnjoj sredini. Potom se stražnji dio spoji s prednjim dijelom, prvo u bočnom šavu, a onda u ramenom šavu. Nakon šivanja se razglašaju šavovi. Prednja sredina prednjeg dijela se zaglašala prema unutra, desna strana za 2 cm, a lijeva strana za 1,5 cm. To je potrebno kasnije jer će se prsluk zakopčavati na sistem kopči –"bake i djeda". To su dvije male metalne kukice različitog oblika koje se našivaju jedna na jednu stranu prednjeg dijela oblika kruga, a druga na drugu stranu koja ima oblik zakrivljenog kljuna i one će biti skrivene. Na desnoj strani gdje inače dođu dugmad za zakopčavanje, staviti će se lažna dugmad koja služi kao ukras. U međuvremenu se prsluk isprobava na muškoj krojačkoj lutki i prilagođava za daljnji postupak izrade. Nakon toga se spajaju mali dijelovi prsluka kao letvice tzv. *tabs*, i našivaju u predjelu struka i služe kao prepoznatljiva karakteristika elizabetanskog doba. Ukupno je sedam *tabs*. Prije spajanja *tab*sa zaglašala se ljepljiva međupodstava (flizelin) i spoji za 1cm s pamučnom podstavom. Odreže se višak tkanine i izokrenu krojni dijelovi. Potom se našivaju na sami prsluk u predjelu struka, tj. na duljini prsluka. Nakon toga, se izrađuje krojni dio koji ide u rukavnu okruglinu, nalik na kratki rukav. Iskroji se dva puta dio koji ide na vrh rukavne okrugline i on naglašava ramena tzv. epolete. Preklopi se jedan komad po sredini (na pregibu), zaglašala te prošiju krajevi za 1cm. Prisloni se sredina tog „rukava" na vrh ramenog šava i tako u krug prošije. Ovaj put je čista estetika u pitanju.

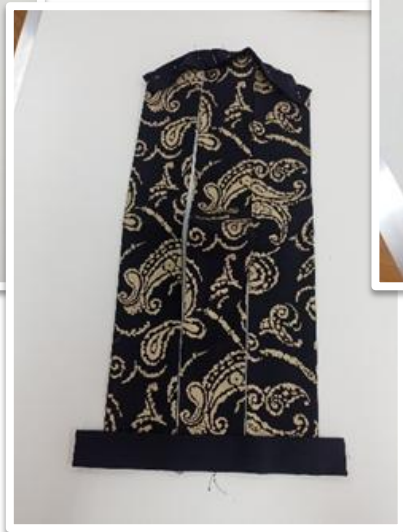
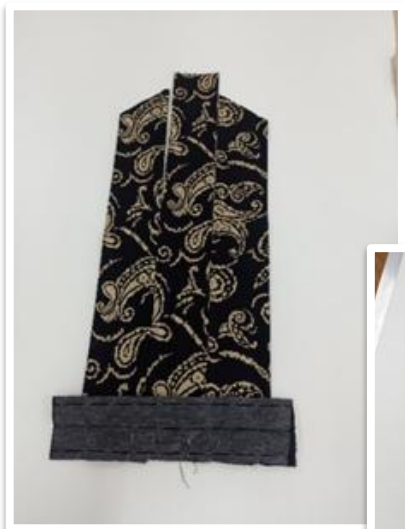

PODSTAVA OGRTAČA

Sašije se ovratnik i spoji s vratnim izrezom ogrtača. Za spajanje osnovne tkanine i podstave je potrebno spojiti bočne i ramene šavove, razglačati, potom spajati podstavu i osnovnu tkaninu ogrtača crna mikrofibra. Slijedi prednja sredina, zatim vratna okruglina i onda donji rub ogrtača, s tim da ostaje otvoreni jedan dio donjeg ruba za okretanje cijelog ogrtača na lice ogrtača. Sve se šivalo za 1 cm, a kasnije nakon okretanja ogrtača ručno zatvori rupa na rubu ogrtača.

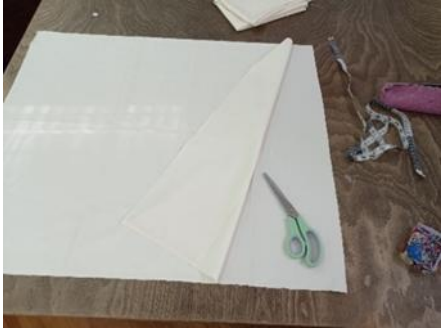
RUKAVI OD TRAKA

KOŠULJA

Košulja se sastoji od jednog prednjeg dijela, jednog stražnjeg dijela, 2 rukava, 2 orukvice i ovratnika. Posloži se na bijelu pamučnu tkaninu (popelin) krojni dijelovi košulje. Košulja je izrađena od dvije vrste tkanine radi nedostatka tkanine s obzirom se recikliranje postojeće tkanine neiskorištene od prijašnjih projekata. Osnovni ili bazni dio košulje (trup) je dobiven od bijele pamučne tkanine, dok su rukavi iskrojani iz bež tkanine koji po sebi ima sitne i relativno guste 3D uzorke koji nalikuju na proliveni vosak. Rukavi se izrade u bež boji jer su vidljivi, a žuta nijansa bolje odgovara cjelokupnom izgledu, nego da je bijela tkanina u odnosu na zlatni uzorak na prsluku tzv.doubletu. Ovakav tip košulje, iz renesanse, djeluje dosta jednostavno jer je bazni dio oblik pravokutnika. Dva puta krojimo bazu i dva puta krojimo rukave. Spajamo bazu košulje po bočnim šavovima. U slijedećem koraku ih obamitamo, a potom i razglašamo šavove. Rukavi kod zapešća imaju mali rasporak koji izrađujemo tako da dva puta po pola centimetra presavijemo prema unutra i prošijemo za jedan do dva milimetra. Kada su obe strane napravljene onda se spoji u mali ušitak te zaglašamo. Treba biti uredan jer se to sve vidi na licu tkanine. Od viška tkanine na kojem smo krojili rukave, uzimamo ostatke i radimo trakice. Trakice će poslužiti za vezanje košulje na rukavima i ovratniku. Širine 4 centimentara i duljine cca 40 centimetara, zaglašavamo i proštepavamo usko.

Dio rukava koji ide u pasicu se nabere. Nabire se tako da sa svake strane ukupno bude 30 cm i nabor na svakom rukavu. Nakon nabora se našiva orukvica, koja je duljine 30 cm, a široke 3 cm. Orukvice se šivaju tako da se preklopi sa obje strane orukvica i našije na donji rub rukava. Slijedi ušivanje rukava u orukavlje i obavezno obamitanje jer se ova vrsta tkanine jako raspadala. Nakon toga slijedi šivanje ovratnika. Spoje se ovratnik okolo naokolo za 1 cm pri tome pazeći da vrhovi budu uredni. On se našiva na drugi teži način. Preklopi se s obje strane ovratnik na pola da se odredi sredinu ovratnika, namjestiti sredinu ovratnika na stražnju sredinu, učvrsti pribadačama samo donji dio ovratnika. Krenula sam od prednje strane preko stražnje sredine na drugu stranu prednje sredine. Nakon toga se zatvori gornji dio ovratnika, presavine za 1cm s unutarnje strane ovratnika i prošila usko za 2 mm. Na ovratnik se našiju trakice koje služe za vezanje košulje. Iskroji se četiri, dvije za svaku stranu ovratnika. Također, iskroji se četiri trakice za rukave. Nakon toga se izrađene trakice širine 1cm, našiva se na orukvice s obe strane. Složene su na taj način da se jedna strana rukava preklapa preko druge.

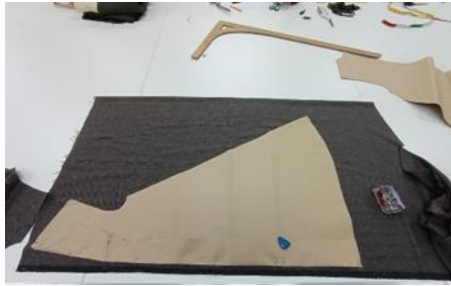
OGRTAČ S HERMELINOM

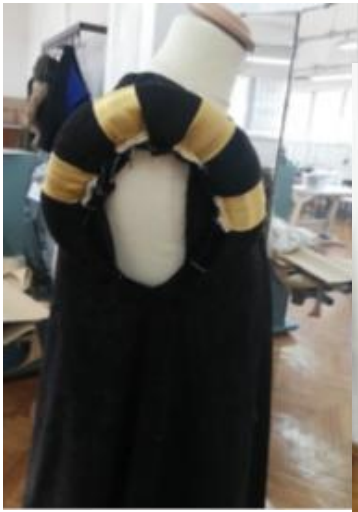
Ogrtač do koljena s hermelinom se kroji do koljena. Tkanina za ogrtač je crna mikrofibra. Crni materijal koji će mi poslužiti kao osnovni materijal za ogrtač, po sastavu je mikrofibra, tj. 100% poliesterna tkanina koja na oko podsjeća na samt i pliš. Ogrtač se kroji iz četiri dijela, ili ako moguće s pregibom tkanine na stražnjoj sredini, onda su to iz tri dijela ogrtač. Jedan veliki stražnji dio koji nema šav i dva prednja dijela koji će ostati odvojeni na prednjoj sredini. Podstava za ogrtač se kroji iz tamno plave keper žutice, koja je tanja na dodir ali nije prozirna. Krojni dijelovi se polože na presavinuti materijal za podstavu, označila 2 cm sa svake strane, i 1 cm na vratnom izrezu i orukavlju da bi okruglina bolje izgledala nakon šivanja. Dva puta sam iskrojila prednji dio, a jednom stražnji jer je pregib pa nema šava koji spaja dva dijela. Potom sam išla izglacati i obamitati podstavu kako se ne bi raspadala.

Šivanje ogrtača stražnji se dio spoji s prednjim dijelovima u predjelu ramena i bočnog šava. Na isti način se spaja podstava za ogrtač. Zatim se spoji ovratnik i našije na vratni izrez ogrtača. Nakon toga se spaja ovratnik i svi šavovi izglacaju. Slijedeći korak u izradi ogrtača je bio našivanje podstave na osnovu tkaninu ogrtača. Pribadačama se pričvrste dva sloja tkanine i krenule od ramenog šava. Prvo jedna strana, potom druga.

Slijedi krojenje krzna. Krzno je prljavo bijele boje, kratkih i gustih dlačica. Široko je nešto manje od 30cm, a dugačko oko 2m. Ideja je da se krzno prebaci preko ramena ogrtača i prošijemo uz sami rub. Jedna strana će se presavinuti na van, oko 13 cm, a ostatak prema unutra tako da ta bijelina od krzna ne dominira nad cijelim kostimom. Krzno se ne smije šivati na šivaćem stroju, nego ručno iz razloga da se ne bi vidjeli šavovi i da bude urednije. Provuče se čvrsti crni svileni konac kroz ušicu igle na duplo. To znači da sam napravila čvorić na kraju obje strane konca zajedno kako bi bilo deblje i da se krzno bolje drži. Radila sam skriveni bod. Svaku stranu (jedna strana krzna, druga strana ogrtača) sam zasebno provukla s iglom i tako malo po malo sve do kraja dužine krzna. Pošto je krzno imitacija hermelina, napravljeni su maleni čuperki od crnog krzna koji se rukom ušivaju u prljavo bijelo krzno našiveno na ogrtač. Nakon toga sam ukrašavala krzno na ogrtaču.

Krojenje dijelova koji se našivaju na sami rub ramena ogrtača tzv. vatrane ramenice. Oblika su kifle (oblik nastao od krivulje orukavlja) i bit će ukrašeni i voluminozni. Dugački su oko 40 cm, a široki 8 cm.

ŠEŠIR

Izrađivanje kroja za šešir: Izračunanje opsega unutarnjeg dijela šešira koji ide na glavu. Isprobavanje dimenzija u kroju za šešir. Opseg šešira je oko 60cm. Kroj šešira je napravljen u pak papiru, a potom iskrojio se u tkanini od mikrofibre. Od izrezanih dijelova se dobije jedan krojni dio nalik obruču, jedan veliki puni krug i trakicu duljine 65 cm i širine 2cm. Obruč se iskroji iz zlatno-crne tkanine. Na njega se naljepila crna debela ljepljiva međupodstava kako bi bolje stajao na glavi. Potom se iskroji puni krug koji je baza šešira. Tkanina koja se koristi je bila ista ona crna mikrofibra od koje se radio ogrtač kako bi estetski dobro izgledalo. Njega sam dva puta krojila, složila sam naličje na naličje tako da mi s obje strane (unutarnje i vanjske) budu lijepe strane. Proštepala sam ih sa najvećim bodom i nabrala kako bi odgovarali dimenzijama vanjske linije zlatno-crnog obruča. Kasnije se pribadačama pričvrstila četiri sloja tkanine (dva sloja mikrofibre, zlatno- crna tkanina i ljepljive međupodstave) i sve zajedno prošije za 1cm. Trakica se našiva na rub zlatno žute tkanine.

Ukrašavanje šešira se izvodi ljepljenjem pera na šešir. Pero je umjetno, crne boje, dužine oko 30cm i jako lepršavo. Upravo ono što mi je trebalo za to razdoblje, pošto su plemići tada svoja ogjavlja ukrašavali sa nojevim perjem. Pero se prvo ušije na ruke za šešir na dva mjesta, a potom se učvrstila sa vrućim ljepljivom. Dodatno se ukrašio šešir sa zelenim perjem od pijetla koji se zalijepio s vrućim ljepljivom tako da izgleda bogatije i raskošnije.

KRAUZA ili ovratnik mlinsko kolo

Nakon toga se izrađuje krauza. Uzima se tanka žutica u koju se zalijepi flizelin, na nju se iskroji tkanina saten starog zlata. Na rub se našije bež pamučna čipka. Dodatno se ukraši ručno dio po dio s perlicama.

Za kraj se našivaju ukrasne perlice na ogrtač, prsluk tzv. *doublet*, i šešir.

1. 2 AUTORICA TEODORA CEROVAC
Skice kostima

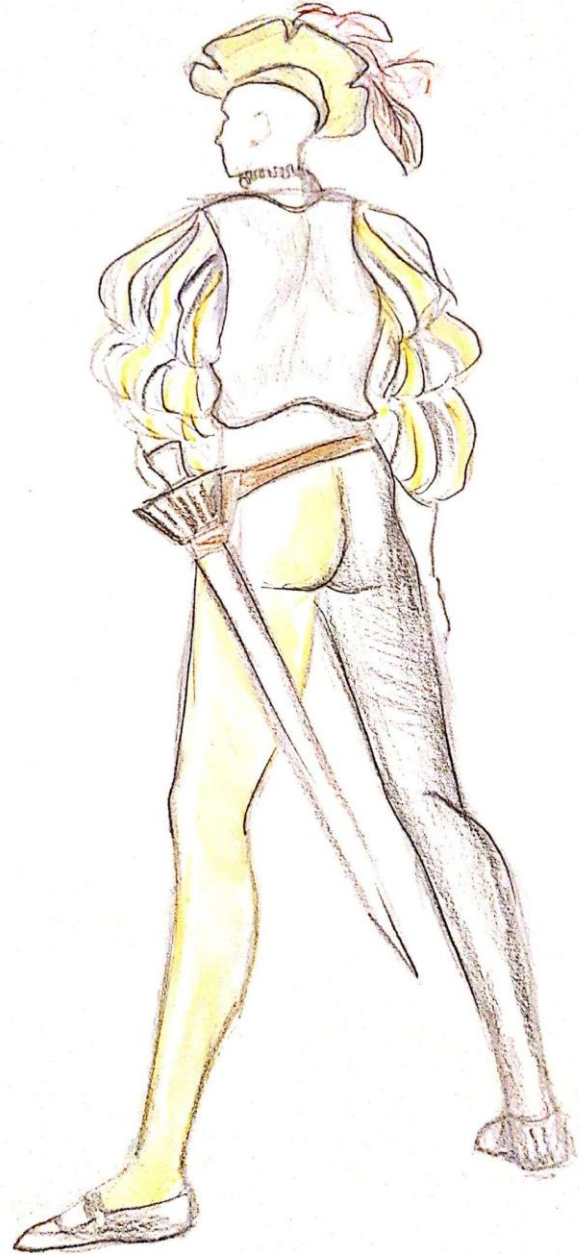
17th
century
fashion

17th century
fashion

3004 A 00002/010

2. 1001
1001. 00

1001. 00

LAKRDUJAS

2004 copyright

UVOD

Kostimografski rad iz elizabetanskog doba, realiziran po izabranoj skici iz Kostimografske mape za predstavu W. Shakespearea *Na Tri kralja ili kako hoćete*.

Mapa je nastala u sklopu kolegija Primijenjena kostimografija II, te nastavnica doc. dr. art. Ivana Bakal sudjeluje u sklopu stručne prakse posredno, kao umjetnički mentor, u sklopu konzultacija vezanih za umjetničke aspekte radova koji se realiziraju u sklopu stručne prakse pod vodstvom i mentorstvom stručne suradnice mag. ing. techn. text. Đurđice Kocijančić.

Nakon diskusije o tome što ćemo raditi odabrali smo povijesno razdoblje renesansu, tj. elizabetansko doba. Predložena nam je romantična komedija zabune. Nakon pomne analize likova i izrade skica za sve likove, prema skici iz mape realizirao se kostim za lik Viole.

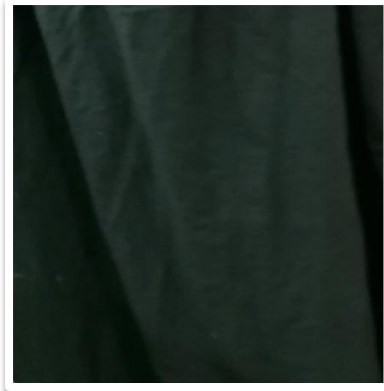
Kostim je kompleksan i svaki dio odjevnog predmeta kostima sastoji se od više zahtjevnih elemenata i tehnoloških operacija šivanja.

Kostim se sastoji od donjih odjevnih predmeta, tj. korzeta, žičane podsuknje „kolni kotač“ i pomoćnog jastuka, te vanjskih odjevnih predmeta: elizabetanskog *bodicea* sa rukavima i suknje sa naborima te srcolikog ovratnika.

Elizabetanski *bodice* sastoji se od 4 različita rukava, nabranog bijelog rukava, rukava od zelenih traka, vanjskog visećeg rukava i vatiranih ramenica. Oko zapešća nabrani bijeli rukav i rukav od zelenih trakica spojeni su sa dvoslojnom ukrasnom šiljastom orukvicom.

Tkaninu za kostim odabrala sam iz svojeg ormara, doniranih tkanina, te za suknju i *bodice* koristim second hand zavjesu. Ostale potrebne stvari kao što su kopče, ljepljiva međupodstava i ukrasne perlice, koristi se već kupljeno od prije ili donirano.

SKICA I IZBOR MATERIJALA ZA KOSTIM

KORZET

Sastoji se od 3 krojna dijela s tim da je prednji i stražnji dio iz jednog dijela, i u predjelu struka su letvice 5 komada i korzet se veže bočno s obe bočne strane.

Krojenje korzeta- osnovna tkanina se kroji iz tkanine u keper vezu, a podstava iz tkanine mješavine lana i pamuka. Krojne dijelove iz osnovne tkanine i pamuk-lan podstave se odvojeno šavovi razglačaju i rubovi obamitaju. Letvice tzv. tabs se stavlja na donji dio korzeta u predjelu struka. Položu se dijelovi lice osnove na lice podstave, nakon toga ih se spaja u donjem dijelu kod struka i okrenu na pravu stranu te se šivaju kanali za plastične kosti (fišbajne).

Kanali se šivaju s prednje strane od sredine korzeta, na taj način da se izmjenjuje širina kanala 1 cm, pa širina stopice od šivaćeg stroja tako da se prošije cijela površina korzeta stražnjeg dijela, a onda na isti način i prednjeg dijela korzeta. Kada se sve prošije onda se ubacuju plastične kosti u odgovarajuće kanale. Nakon toga slijedi porublivanje korzeta ili zatvaranje korzeta s kosom trakom.

Kosa traka se našiva na orukavlje i vratni izrez. Kod vratnog izreza kosa traka se prvo našiva na unutarnjoj strani podstave, te se okrene traka na lice prednjeg djela vratnog izreza te se ukrasno prošije za 1 mm od ruba kose trake. A kod orukavlja se prvo našiva s lica vanjske strane korzeta, tj. sa strane osnovne tkanine, te sam onda okrene traka prema unutarnjoj strani korzeta i skrivenim bodom ručno sašije kosa traka da se ne vidi sa vanjske strane korzeta sašiveno. Nakon toga se buše rupe za postavljanje metalnih očica za vezanje korzeta. Izbuši se pomoću čekića i alata za rupice koji je bio u paketu sa metalnim oćicama. Ukrasna vezica za vezanje korzeta je PES konop.

ŽIČANI OBRUČ

Za siluetu toga doba izrađuje se žičani obruč u obliku širokog obruča „kolni kotač“ koji stvara oblik haljine.

Prema kroju se iskroji iz žutice osnovni dio za široki obruč, spoji se u bočnim šavovima, razglača i obamita.

Kanale za žicu i vezicu za vezanje na struku naprave se porublivanjem gornjeg i donjeg dijela podsuknje, a kanal za žicu na sredini se izrađuje preklapanjem tkanine i šivanjem tog preklopa.

Vežicu za vezanje u struku također se iskroji i šiva iz žutice širine 1 cm. Žice u kanalima su rezane na 138 cm i 192 cm, uvuče se u odgovarajući kanal, preklopi rubove i spoji pomoću selotejpa i pik trake.

Nakon širokog obruča iskroje se krojni dijelovi pomoćnog jastuka tzv.roll koji služi da se žičani obruč,, kolni kotač“ nasloni na njega te da se ljulja prilikom hodanja.

Sašiju se krojni dijelovi lice na lice, ubacili vezice za vezanje na predjelu prednje sredine, ostavi se rupu za izokretanje na pravu stranu, okrenuli na pravu stranu i napunili s vatinom. Rupa za punjenje zatvorila se ručno.

SUKNJA

Zelena tkanina, mješavine vune težeg pada i dekorativnu tkaninu bež boje sa uzorkom je odabrana za donji dio haljine, tj. suknje. Iskoristila se cijela dužina tkanine od 3 metra i širinu od 150cm za dva krojna dijela suknje zelene boje. Bež tkanina se iskrojila u dimenzijama 130 x 130 cm. Također iz bež tkanine iskrojila se pojasnica koja je učvršćena s perforiranim međupodstavom za pojasnice te se jedna strana pasice obamitala. Tri dijela suknje spoje se tako da bež krojni dio bude na prednjoj sredini, šavovi se razglašaju i obamitaju. Gornji rub dobivene suknje složili se u nabore, 8 cm od prednje sredine u smjeru prema bočnim šavovima, i napravljeno je 8 nabora od 10 cm svaki, tako da zadnji nabor sjedne na bočni šav. Od bočnog šava do stražnje sredine nabori se slažu u suprotnom smjeru od onih na prednjem dijelu suknje, složeni 6 nabora od 9 cm u razmaku od 4 cm te na desnom stražnjem dijelu suknje napravi se preklop tkanine u svrhu letvice kako ne bi nakon zakopčavanja suknje ostala rupa. Konačni opseg sa složenim naborima je 82 cm, nabori su učvršćeni sa šavom 0.5cm od ruba tkanine. Spoji se suknja s pojasnicom u struku tako da obamitani rub pojasnice bude sa unutrašnje strane suknje. Na stražnjoj sredini pojasnice dodaju se veće kopče „baba i djeda“ za zatvaranje pojasnice.

Proba podsuknje s žicom, pomoćnim jastukom, korzetom i suknjom kako bi točno označili mjesto poruba suknje. Na prednjoj i stražnjoj sredini suknje škarama se označi njihova pozicija kako bi simetrično jednako označiti duljinu suknje. Pribadačama se označi točnu duljinu suknje te na tom mjestu zaglača porub. Nakon glačanja cijeli rub suknje se obamita. Porub se učvrsti ručno skrivenim bodom da se ne vidi s vanjske strane porub suknje. Cijela suknja se na kraju izglača.

ELIZABETANSKI *BODICE* STEZNIK

Iskroje se svi krojni dijelovi *bodice* steznika s rukavima iz bež dekorativne tkanine za osnovnu tkaninu, koji je i na suknji, a za podstavu koristi se žutica koja se učvrstila sa međupodstavom, krojenom 3 mm manjom od ostalih krojnih dijelova.

Krojne dijelove osnovne tkanine spoje se šavovi, razglačaju, isto takav postupak ponovi se s dijelovima podstave.

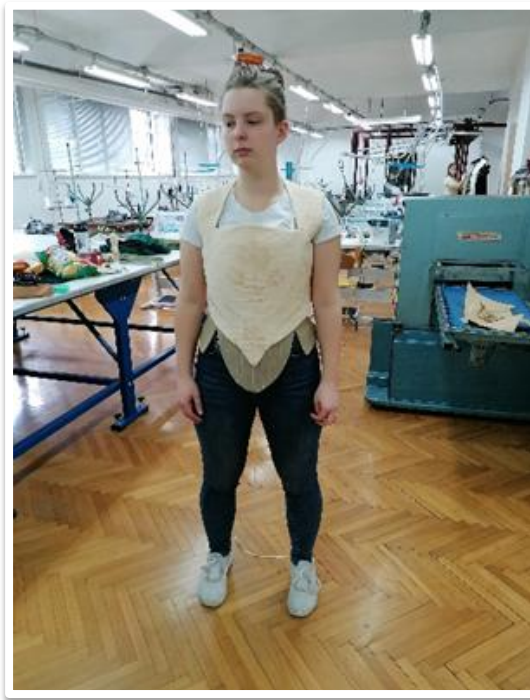
Osnovni dio i podstava se stave lice na lice te spoje u struku, okrene na pravu stranu i zaglačala tako da prednji dio bude 1 mm veći od podstave da se ne vidi s prednje strane.

BIJELI RUKAV

Za krojenje bijelog nabranog rukava koristi se bijelo domaće platno, cijela dimenzija tkanine 180 x 85 cm za dva rukava dimenzija 85 x 90 cm. Na svakom rukavu označi se sredina orukavlja i oko zapešća, i najširim ubodom se nabere gornji i donji rub na dimenzije orukavlja bodicea i dimenzije orukvice oko zapešća. Nakon toga se spaja rukav te razglaća i obamitaju šavovi, ostavlja se 9 cm nespojeno kod zapešća. Od drugog komada domaće platna kroje se orukvice i trake koje će koristiti kao podstavu ukrasnih traka srednjeg rukava. Također se kroji osnovna strana ukrasnih traka od zelene podstave u istim dimenzijama kao i od domaće platna.

Slijedi zatvaranje elizabetanskog *bodicea* na stražnjoj sredini.

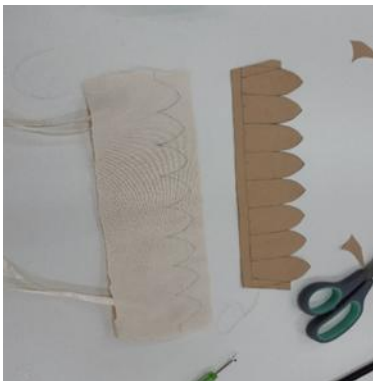
Za kopčanje na stražnoj sredini iskroji se i spoje trake od žutice, a izrežu se na manje trakice duljine 5.5cm, presavije se, i dobiju rupice kroz koji se provlači ukrasna vrpca za zatvaranje *bodicea*.

Manje trakice sašiju se na lijevi i desni krojni dio na stražnoj sredini osnovne tkanine u razmaku od 2 cm. Nakon toga se isproba *bodice* preko korzeta. Nakon probe se odstrani višak, sužavajući krojnih dijelova i zaglača.

Na *bodice* idu trake koje čine rukav, te bijeli rukav koji proviruje ispod traka te još viseći rukav do poda koji je ujedno i ukrasni rukav.

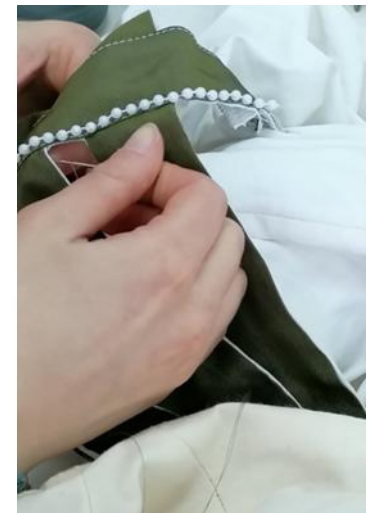
KROJENJE UKRASNIH ORUKVICA

Krojenje ukrasnih orukvica, tj. sa vanjskom ukrasnom orukvicom, koja je istih dimenzija kao orukvica od bijelog donjeg rukava, i unutarnjim zasebnim elementima u obliku šiljaka. Osnovni sloj kroji se iz bež tkanine od kojeg je srednji dio suknje i bodice, a podstava od žutice. Vanjske orukvice šivaju se lice na lice, u šav namještam ukrasne trakice za vezanje oko zapešća. Nakon spajanja urezuje se oko šava na zakrivljenim dijelovima te se okreću na pravu stranu i zaglačava. Zasebni šiljci se šivaju isto tako, lice osnovne tkanine na lice žutice. Njih prije okretanja na pravu stranu urezuje se na zakrivljenim dijelovima šava te okreću i zaglačavaju. Gotovi šiljci namještaju se ispod vanjske ukrasne orukvice i privremeno se pričvršćuju sa pribadačama.

Šivanje traka koje čine srednji rukav, tj. ukrasne trake kroz koje će izvirati bijeli donji rukav. Bijele trake od domaćeg platna spajaju se s zelenim trakama podstave zelene boje, koja je u ovom slučaju osnovna tkanina, okreće ih se na pravu stranu uz pomoć zihernadla te zaglačava. Gotove trake slažu se okomito na traku od podstave od bijelog domaćeg platna, čiji rub je zaglačan 1 cm prema sredini, zajedno se učvršćava s šavom 0.5 cm od ruba te preko toga slaže traka od osnovne zelene tkanine podstave, kojoj je rub također zaglačan za 1cm. Zajedno se spajaju šavi 0.1 cm od ruba.

Traka koja ide okolo lakta spaja se te razglačavaju šavovi i obamitaju. Zatim bijelu orukvicu i ukrasnu vanjsku orukvicu s šiljastim elementima sašiju na donji rub bijelog rukava. Unutarnji rub bijele orukvice sašije se ručno.

KROJENJE DUGAČKIH VISEĆIH RUKAVA - VANJSKOG DVOSLOJNOG RUKAVA U DVIJE BOJE

Vanjski sloj od zelene tkanine koji je zapravo podstava, je ista tkanina koju sam koristila za ukrasne trakice srednjeg rukava. Kao podstavu koristi se žuta tkanina sa sitnim uzorkom. Za dimenziju rukava se iskoristi cijela dimenzija žute tkanine, podijeljena na dvije jednake polovice. Kako bi se prilagodio pravokutnik, tj. krojni dio vanjskog rukava, da ljepše sjedne u orukavlje, njegov gornji rub odreže se na sredini 4cm prema donjem rubu, te donji rub simetrično zaobli kako se dobije ljepši pad rukava. Nakon toga se s pribadačama pričvrsti vanjski rukav na bodice, te provjeri kako izgleda zajedno i koliko treba skraćivati ili više zaobliti krivulja na donjem rubu rukava. Spajanje visećeg vanjskog rukava s zelenom podstavom se položi lice zelene tkanine na licem žute dekorativne tkanine prošepa za 1 cm cijeli rub, a gornji najuži dio ostaje otvoren, te se okrene na pravu stranu kroz taj najuži dio, te se rub zaglačala.

Gornji rub tada se ušije u orukavlje s bodiceom.

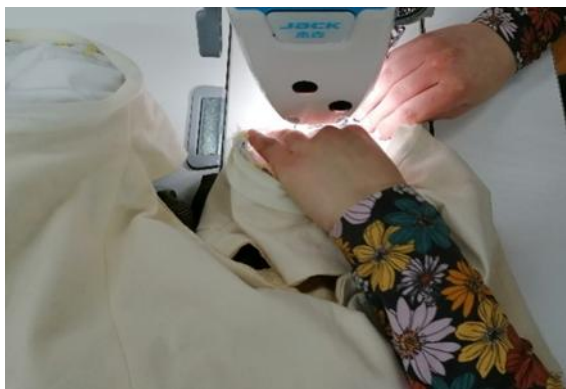
SPAJANJE VISEĆEG VANJSKOG RUKAVA

Spajanje visećeg vanjskog rukava se na lice osnovne tkanine položi s na licem podstave, sašije rub, okrene na pravu stranu te sam rubu zaglačala. Gornji rub kod orukavlja kroz kojeg je rukav okrene se na pravu stranu te obamita. Nakon toga se kroji vatirana ramenica, tj. punjenog kratkog ukrasnog rukava. Iskroji se iz dekorativne bež tkanine i zelene podstave koja se učvrsti uz pomoć žutice kao podstave da bi učvrstila zelenu tkaninu. Zelenu tkaninu i žuticu spoji se sa licem tkanina prema van i učvrsti zajedno sa šavom 0.5 cm od ruba. Bež krojne dijelove i zelene krojne dijelove spoje se licem na lice, svaki šav se razglača. Nakon toga se spojeni krojni dio po sredini presavine tako da je lice tkanine bilo s vanjske strane, ostavi se rupa za punjenje. Šav koji je s vanjske strane se obamita i dobiveni rukav se napuni s vatelinom, rupa se zatvori ručno.

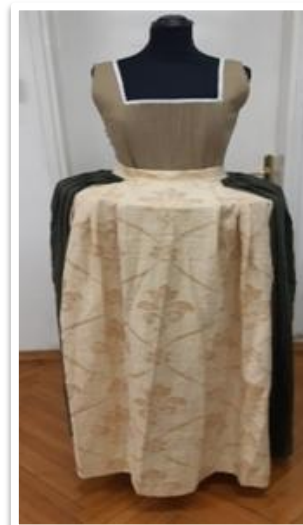

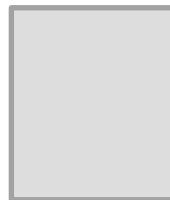
Nakon svih napravljenih rukava slijedi šivanje svih rukava zajedno sa *bodiceom*.

Prvo se viseći dugi dvoslojni rukav postavi i spoji u orukavlje sa šavom od 0.5 cm, nakon njega se rukav od trakica namjesti da srednja gornja traka tog rukava bude na sredini šava od ramena, a ostale 4 trake se slože jedna do drugu, te se pričvrsti s pribadačama. Onda se namjesti bijeli rukav tako da šav spajanja rukava bude na bočnom šavu u orukavlju. Sve rukave se zatim spoje sa bodiceom šavom od 1 cm. Rubove šava u orukavlju se zatvore sa kosom trakom. Nakon toga se na vanjskoj strani namjesti vatirane ramenice te se ručno sašije na bodice.

Probom svih odjevnih predmeta koji su sastavni dio kostima slagajući jedan preko drugoga, po potrebi se opet svaki glača. Nakon toga se ukrašava *bodice* i rukavi sa ukrasnim perlicama u obliku suza i kuglica koje su na traci. Sve se šiva ručnim skrivenim bodom. Oko vratnog izreza ručno se našila bijela čipka i dodatno ukrasilo perlicama na traci u obliku suza. Zelene trake srednjeg rukava ukrasilo se trakom s okruglim perlicama.

IZRADA SRCOLIKOG OVRATNIKA

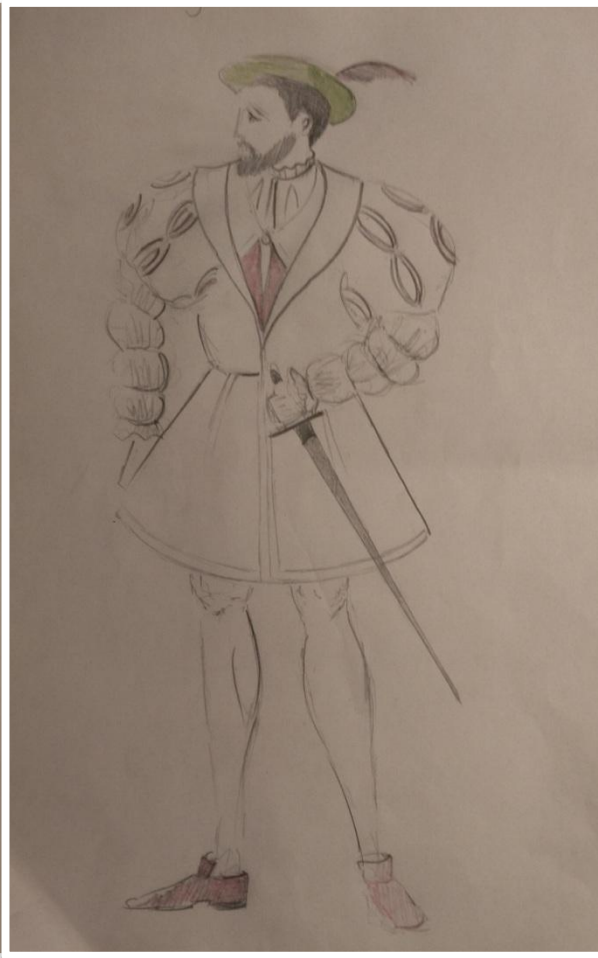
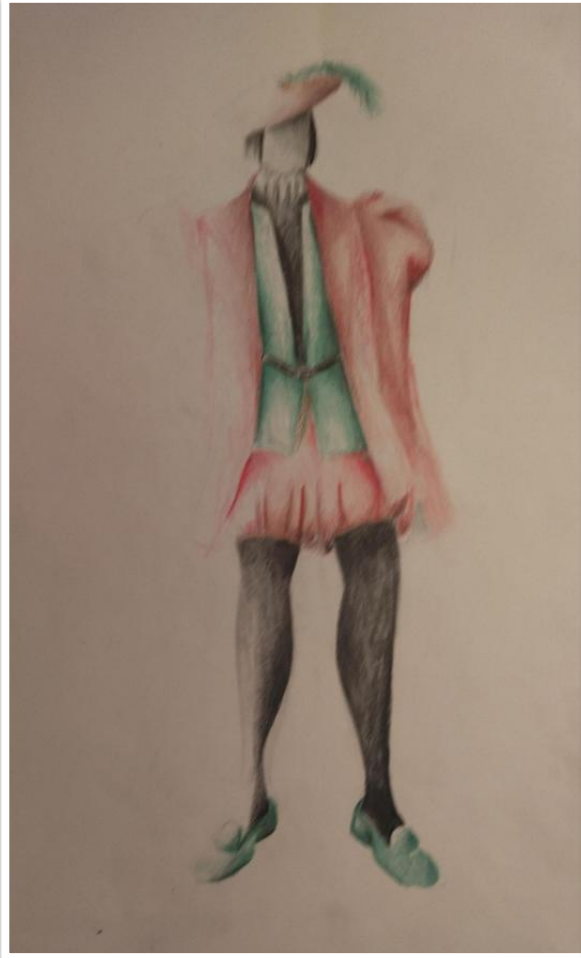

2. 3 AUTORICA SOFIJA CURIŠ
Skice kostima

ORSINO

MALVOLIO

FESTE

KOSTIM ZA OLIVIJU

Za izradu kostima za lik Olivije kao osnovna inspiracija koristio se primjer haljine kraljice Elizabete I.

Kostim se sastoji od donjeg rublja:

- korzeta i širokog obruča tzv. „kolnog kotača“ koji stvara oblik suknje elizabetinskog doba
- haljina iz dva dijela satavljene od suknje s naborima i *bodies*-steznika s kratkim puf-rukavima napravljenog od traka,
- bijele košulje od čipke i *krauze* odnosno ovratnika u obliku mlinskog kola, ukrašene čipkom i materijalom sa srebrnim nitima.

Tkanine za izradu su reciklirane od kuće.

Nakon detaljne analize izabrane skice i odabira materijala za izradu slijedi izrada krojeva za kostim.

Kostim je kompleksan i svaki dio odjevnog predmeta kostima sastoji se od više zahtjevnih elemenata koje čine žičana konstrukcija i korzet, crna suknja u dvije boje, *bodice* s trakama i kratkim bijelim rukavima, onda čipka stegnuta do vrata i povrh toga *krauza*, odnosno ovratnik u obliku mlinskog kola.

KORZET

Korzet se sastoji od 3 krojna dijela u osnovnoj tkanini i 3 krojna dijela u podstavnoj pamučnoj tkanini, pazeći pri tome na prednji i stražnji dio koji je s pregibom tkanine tj. iz jednog dijela. Za osnovnu i podstavnu tkaninu se upotrijebila žutica. Od donjeg rublja se izrađuje korzet od žutice, učvršćen plastičnim kostima, koji se veže na obje bočne strane.

Izrada krojeva za korzet, krojenje krojnih dijelova korzeta, krojenje krojnih dijelova korzeta u ljepljivoj međupodstavi, krojenje krojnih dijelova podstave korzeta, zatim šivanje korzeta u osnovnoj tkanini, a nakon toga u podstavi.

Iskrojile su se ljepljive međupodstave (flizelin) za sve krojne dijelove korzeta i zatim zalijepile glačalom.

Korzet učvršćujemo s flizelinom, kako bi dobili potrebnu čvrstoću tkanine. Kod izrade korzeta važna je osnovna tkanina i podstava, koje se međusobno spajaju.

Šivaju se prvo krojni dijelovi osnovne tkanine, a onda se spajaju krojni dijelovi podstavne tkanine.

Nakon toga sam razglačala krojne dijelove s osnovne i podstavne tkanine.

Postavi se spojeni osnovni dio korzeta okrenut licem na lice podstavne tkanine i šije donji dio korzeta. Zatim se okreće na pravu stranu, licem prema gore.

Na prednjem dijelu kredom označavamo okomite linije po kojima prošivatmo i dobivamo kanale za plastične kosti, čime postizemo čvrstoću korzeta.

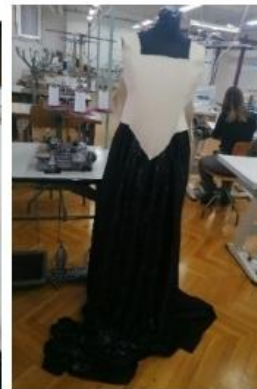
Prošivanje kanala je dugotrajniji rad jer ima mnogo kanala na prednjem dijelu, s tim da se ponavlja postupak i na stražnjem dijelu korzeta.

Kada su prošiveni svi kanala za plastične kosti na prednjem, stražnjem i bočnom dijelu, slijedi uvlačenje plastičnih kostiju u utore, a onda šivanje kose trake na vratni izrez korzeta i orukavlje korzeta.

Korzet se veže sa bočne strane, na način da od žutice napravimo „kukice“ koje prišijemo s obje strane, kako bi korzet mogli svezati vrpcom ili trakom. Nakon našivanja „kukica“ slijedi zatvaranje bočnih dijelova korzeta.

Krojenje i izrada širokog obruča „kolnog kotača“ koji dolazi ispod haljine tj. donjeg dijela suknje. Za izradu je korištena žutica u koju se uvlače žice tako da dobijemo nepravilni puni krug. Nabore dobivamo uvlačeći žicu kroz tkaninu u donjem i srednjem dijelu žutice za budući obruč, a u predjelu struka je trakica od žutice koja stvara dodatne nabore za određenu širinu struka. „Kolni kotač“ radi se u svrhu podizanja suknje i stvaranja siluete elizabetanskog doba.

KROJENJE TKANINE, IZRADA I ŠIVANJE GORNJEG DIJELA HALJINE

Haljina se sastoji od gornjeg dijela odnosno steznika s puf-rukavima napravljenog od traka, za koji je korištena crvena vunena tkanina ukrašena u središnjem dijelu crnim plišem i obrubljena ukrasnom trakom te od crne vunene suknje s naborima. Kroj gornjeg dijela haljine iskroji se u osnovnoj crvenoj tkanini, a za sve krojne dijelove i ljepljiva međupodstava. Sve se iskroji i u podstavi, koja je u ovom slučaju ista kao i osnovna tkanina samo što je ljepljiva međupodstava u ovom slučaju puno čvršća i deblja.

ŠIVANJE GORNJEG DIJELA HALJINE

Gornji dio haljine sastoji se od 5 krojnih dijelova za lijevu stranu i 5 krojnih dijelova za desnu stranu s tim da je krojni dio prednje sredine s pregibom tkanine. Na osnovnu tkaninu i podstavu zalijepljen je flizelin (ljepljiva međupodstava). Krojne dijelove spojimo međusobno za 1 cm. Nakon spajanja razglučamo šavove. Na prednju sredinu dolazi crna plišana tkanina koji se ručno našije na osnovnu tkaninu. Spajanjem donjem dijela korzeta osnovne tkanine s podstavom smo dobili zatvoren donji dio korzeta. Gornji dio korzeta se stavlja kosa traka. Na kosu traku na gornjem dijelu haljine dodaju se ukrasi da bi se postigao dojam „bogatog“ kostima. Ukrašavanje gornjeg dijela haljine s materijalom ukrašen srebrnim nitima. Daljnja analiza ukrašavanja kostima i kombinacija tkanina, da se dobije što bogatiji i estetski lijep kostim.

SUKNJA

Krojenje suknje

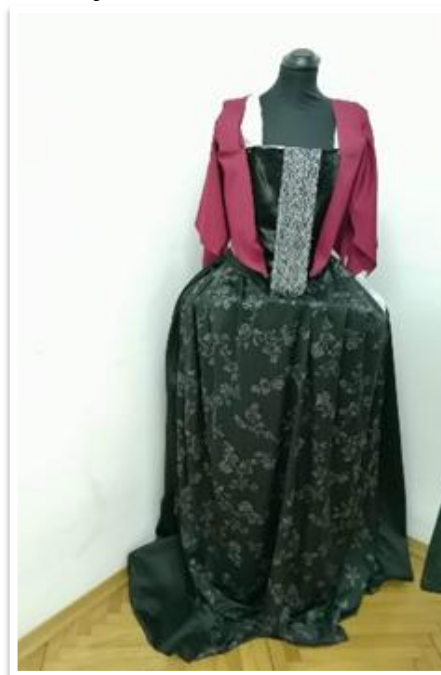
Suknja se sastoji od 2 dijela crne vunene tkanine sa crnom tkaninom sa cvjetnim srebrnim uzorkom u središnjem dijelu, ukupno iz 3 dijela. Tkanina je iskrojena od 2 dijela širine 150 cm i dužine 140 cm i cvjetaste tkanine širine 120 cm i dužine 140 cm.

ŠIVANJE SUKNJE I IZRADA NABORA NA SUKNJI

Prvo spajamo sva 3 dijela tkanine sa cvjetastim uzorkom u sredini prošivajući ih okomito tj. po dužini tkanine. Dijelovi suknje koji su spojeni s srednjim cvjetastim dijelom suknje se kod spajanja preklapaju za 3 cm , prošio se ukrasni šav, kako bi se postigao estetski izgled od dvije (zasebne) suknje.

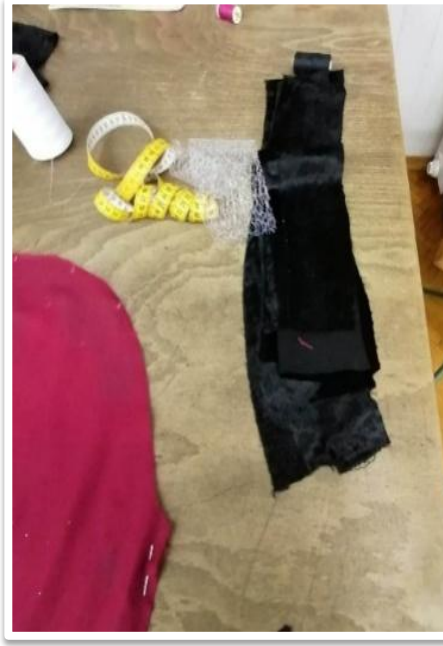
Nakon toga se označe i slažu nabori u predjelu struka. Nabori se slažu iz prednjeg srednjeg dijela cvjetaste tkanine, gdje na samoj sredini nema nabora već idu od sredine 10 cm na lijevu i desnu stranu. Onda u razmaku od 10 cm se poslože nabori kako bi se dobila širina struka 90 cm. Razmak između nabora je 4 cm. Nakon složenih nabora i dobivene željene širine struka iskroji se pojasnica širine 10 cm s uračunatim dodatkom za šavove i dužine 95 cm. Na pojasnicu se zalijepi perforirana ljepljiva međupodstava za pojasnice. Tako izrađena pojasnica se našiva na struk suknje.

KROJENJE RUKAVA

Rukav se sastoji od više dijelova: gornjeg crvenog dijela rukava, na njega se radi drugi sloj od crnih plišanih traka te treći donji dio rukava od čipke. Kroji se prema modeliranom kratkom –puf rukavu crvena tkanina.

Crne plișane trake širine su 6 cm i duljine 2 cm duže od rukava na sredini rukava, ima ih 10 , za svaki rukav po 5 komada. Trake su krojene od dvije vrste tkanine: plișane gornje tkanine i vunene crne donje tkanine iste kao i suknja.

ŠIVANJE RUKAVA S NAŠIVENIM CRNIM PLIŠANIM TRAKAMA

Gornji dio rukava je izrađen od crvene tkanine pri tome tvoreći puf-rukav, na njega je od crnih plišanim trakama napravljen rukav od traka koji je postavljen iznad crvenog i spojen u pasicu na laktu, a donji dio rukava izrađen je od bijele čipke također u gornjem dijelu spojen na pasicu crvenog puf-rukava, a na donjem dijelu na dužini rukava pričvršćen crnim vrpcama kod zgloba.

KROJENJE KOŠULJE

Izrada krojnih dijelova za rukav košulje i krojenje tkanina za izradu korzeta.

Korzet se sastoji od 3 dijela osnovne tkanine i 3 dijela podstave, pazeći pri tome za prednji i stražnji dio koji je s pregibom tkanine tj. iz jednog dijela. Za osnovnu i podstavnu tkaninu se upotrijebila žutica.

KRAUZA – OVRATNIK U OBLIKU MLINSKOG KOLA

Krojenje krauze

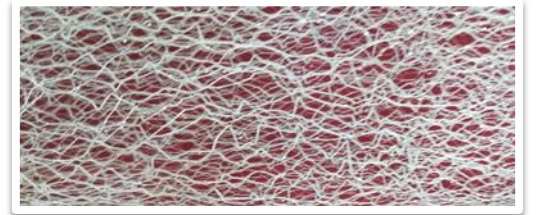
Krauzza se sastoji od crvene tkanine kao gornji dio haljine koji smo učvrstili su ljepljivom međupodstavom (flizelinom), na rubu je ukrašena bijelom čipkom, a na gornjoj površini crvene tkanine dodan je materijal sa srebrnim nitima i ukrašena bijelim perlicama u obliku suza. Krojenje tkanine za krauzu je širina tkanine 32 cm i preklopljena na pola, te duljine 2,5m.

Drugi dio stojećeg ovratnika na koji se slaže krauzza je širine 42cm i širine 5cm na koje se dodaju izrezne trake 1cm za vezanje krauzze oko vrata.

Šivanje krauzze

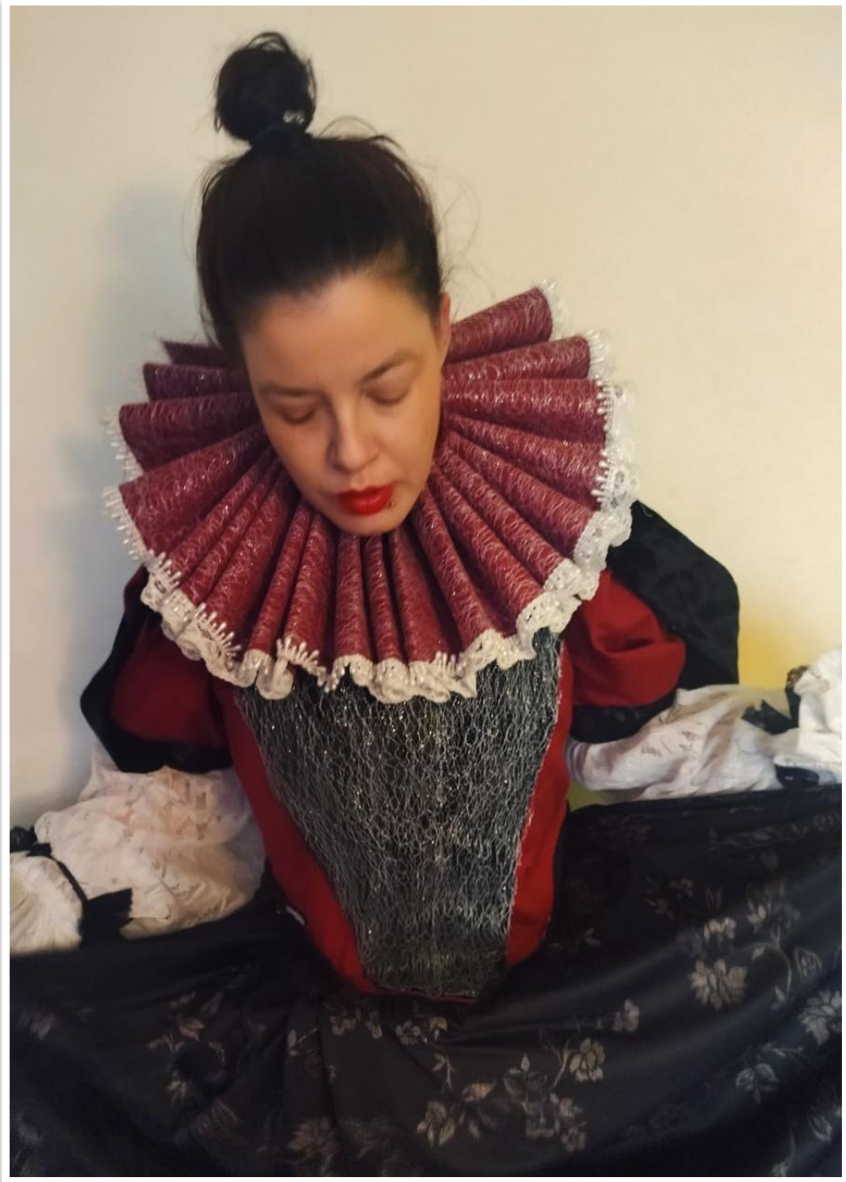
Krauzza se izrađuje da se zalijepi ljepljivom međupodstavom (flizelinom) na crvenu tkaninu po cijeloj širini i dužini , zatim preklopi i spoji za 1cm te okrene na lice tkanine i zaglača. Stojeći dio krauzze se spoji za 1cm na užem dijelu i na tom dijelu dodaju po 2 trakice sa svake strane i okrene i zatvori donji rub stojećeg ovratnika.

Na rub crvene spojene tkanine (preklopljena tkanina) se našije čipka, a na kraju gore na čipku ukrasi bijelim perlicama. Slijedi spajanje stojećeg dijela krauzze i stršećeg dijela krauzze u cjelokupnu krauzzu. Krauzza se spaja ručno. Na stojećem dijelu ovratnika kredom označimo željeni razmak, koji na ovoj krauzzi iznosi 2 cm. Ručnim šivanje u cik-cak se spoji stršeći dio za stojeći dio ovratnika.

JAVNA PREZENTACIJA RADOVA

u sklopu izložbe *Kostimografska istraživanja i (re)interpretacije* u Muzeju grada Zagreba od 18.-30.4.2023.

KOSTIMOGRAFSKA ISTRAŽIVANJA I (RE)INTERPRETACIJE

18. - 30.4.2023.
MUZEJ GRADA ZAGREBA
OPATIČKA 20

TTF

MGZ
MUZEJ GRADA ZAGREBA
OPATIČKA 20

ZAKLJUČAK

Rad na izradi kostimografske mape uz sve pripremne radnje, izradu skica kostima za sve likove u romantičnoj komediji, odabir skice za kostimsku realizaciju, pripremno istraživanje pomno izabranog elizabetanskog doba, te izrada kostima kroz sve faze realizacije pokazali su se kao vrijedna praksa.

Pred sam završetak diplomskog studija kostimografije, osmišljavanje i realizacija kompleksnih kostima sastavljenih od izuzetno složenih odjevnih predmeta rezultiralo je individualnim rješenjima vrlo zavidne kvalitete. Pri realizaciji kostima koristili su se reciklažni materijali i unatoč vrlo skromnom *budgetu*, radovi su bogato izrađeni i ukrašeni. Pri izradi su se poštivala stroga pravila struke. Nije bilo mjesta improvizaciji, već su radovi izvanredno izrađeni do najsitnijih detalja. Kontekst izložbenog prostora kao prva javna prezentacija u Muzeju grada Zagreba te javna prezentacija u sklopu revije kostima na projektu Ilica Q'Art samo su doprinjeli osjećaju zadovoljstva.

SAŽETAK

Mapa studentica druge godine Diplomskog studija Kostimografija Sare Bardić, Teodore Cerovac i Sofije Curiš pod nazivom *NA TRI KRALJA ILI KAKO HOĆETE* – kostimografska mapa objedinjuje umjetnička istraživanja i praktičan rad u jednu cjelinu. U mapi su prezentirane kostimografske skice za likove dramskog djela W. Shakespearea, prikazan je detaljan opis postupka izrade kostima prema izabranoj skici: od izbora materijala za realizaciju, tehnoloških operacija krojenja i šivanja pojedinog odjevnog predmeta u sklopu kostima, fotografija rada na realizaciji kostima do fotografija gotovih kostima. Kostimi iz elizabetanskog doba su realizirani u akademskoj godini 2022./2023. na Stručnoj praksi u sklopu projekta RAST.

Skice su nastale u sklopu kolegija Primijenjena kostimografija II, te nastavnica doc. dr. art. Ivana Bakal sudjeluje u sklopu stručne prakse posredno, kao umjetnički mentor, u sklopu konzultacija vezanih za umjetničke aspekte radova koji se realiziraju u sklopu stručne prakse pod vodstvom i mentorstvom stručne suradnice mag. ing. techn. text. Đurđice Kocijančić. Kroz ovaj projekt studenti su pokazali izvanrednu kreativnost osmišljavanja kostima te vještinu i preciznost izrade kostima. Kostimi su javno prikazani na izložbi *Kostimografska istraživanja i (re)interpretacije* u Muzeju grada Zagreba (18.-30.4.2023.) te na Projektu Ilica: Q'ART 30.4.2023.

Ključne riječi: kostim, izrada kostima, tehnološke operacije, izložba, interdisciplinarnost, Shakespeare

SUMMARY

The portfolio of the second year graduate students Sara Bardić, Teodora Cerovac and Sofija Curiš titled *TWELFTH NIGHT, OR WHAT YOU WILL* – *Costume design* portfolio integrates artistic research and costumes created into a unique whole. The portfolio presents an costume design sketches for the play characters, a detailed description of the costume making process is presented: from the selection of textiles for realization, technological operations of cutting and sewing of individual items of clothing as part of the costumes, photographs of the work on the realization of the costumes and photos of finished costume works.

At the Professional practice as part of the project RAST, costume design from the Elizabethan era are performed, realized according to the chosen sketch.

The folder was created as part of the Applied Costume Design II course, and the teacher, assistant professor dr. art. Ivana Bakal participates in professional practice indirectly, as an artistic mentor, as part of consultations related to the artistic aspects of the works that are realized as part of professional practice under the guidance and mentoring of professional associate mag. technical engineer text. Đurđice Kocijančić. Through this project, the students showed extraordinary creativity in designing costumes and the skill and precision of costume making.

The costumes was publicly presented at the *Costume Research and (re)interpretations* exhibition in the Museum of the City of Zagreb (April 18-30, 2023) and at the Ilica Project: Q'ART on April 30, 2023.

Keywords: costume, technological operations, exhibition, interdisciplinarity, Shakespeare